

ઈમાનની વસંત

ખુશનસીબી અને સૌભાગ્ય દરેક વ્યક્તિના હૃદયની અભિલાષા હોય છે. દરેક વ્યક્તિ ઈચ્છે છે કે વિજય અને સફળતા તથા ઉપલબ્ધિ અને સમૃદ્ધિ તેના ચરણ ચૂંબે. સફળતા અને સમૃદ્ધિના સંદર્ભમાં દરેક વ્યક્તિનું પોતા-પોતાનું દાખિબિંદુ હોય છે. કોઈ વિચારે છે કે પુષ્ટણ ધન-દોલત પ્રામ કરી લેવી સફળતા છે. કોઈ મોખ્ભો અને હોક્કો મેળવવાનેને સફળતા માને છે. કોઈનું માનવું હોય છે કે વધારેમાં વધારે શક્તિ, સત્તા અને શાસન મળી જાય તો તે સફળ થઈ જાય. પરંતુ કેટલાક અલ્લાહના બંદાઓ એવાં પણ છે, જેમના વિચારોની ઉડાણ આનાથી ઉચ્ચતર અને તેમની અંતઃદિલ્લિ આ જગતથી ખૂબ જ આગળ સુધી જુએ છે. તેમની આંખોમાં દુનિયાની સંપત્તિ અને માલ-સામાનનું મહત્વ ધૂળ બરાબર પણ નથી. અલ્લાહના એક આવા જ બંદા હતા, જેને ઈતિહાસ સૈયદના બિલાલ رض ના નામથી જાણે છે. સૈયદના બિલાલ رض એ પોતાની ખુશનસીબી અને સૌભાગ્ય ઈમાનને ઠેરવ્યું. દુનિયાની જાહોજલાલી, ધન-દોલત તેમજ હોક્કો અને સત્તાને તદ્દન ત્યજીને અલ્લાહ અને તેના રસૂલ صلوات اللہ علیہ وآلہ وسلم પર ઈમાનને પોતાની સફળતા અને સમૃદ્ધિ ગણાવી અને એટલા ગૌરવથી એલાન કર્યું કે તે સમયથી લઈને આજ સુધી સમગ્ર દુનિયામાં તેનો પડઘો સંભળાઈ રહ્યો છે.... મજબૂર અને લાચાર ગુલામ બિલાલ رض નગન શરીરે મક્કાની ગરમ રેત પર ધોમધખતા તડકામાં પડ્યા છે. કોરડાઓની મારથી આખું શરીર લોહીલુહાણ છે. છેવટે અલ્લાહનો દુશ્મન હારી જાય છે. બિલાલ رض લાત અને ઉજ્જ્વાળા તેમજ હુબલની ઉપાસનાનો ઈન્કાર કરે છે. તેઓ બંદાઓ પર બંદાઓની પ્રભુતાનો ઈન્કાર કરે છે. તેઓ દુનિયાની તંગીઓ પર આખિરતની વ્યાપકતાને પ્રાધાન્યતા આપે છે. તેમના આ જ વિચારો એક નારો બની જાય છે. ‘અહં... અહં...’ નો નારો ! દુશ્મન આ નારો સાંભળીને ધુંધવાય છે અને પોતાની હારને છુપાવવા માટે વધારે અત્યાચાર પર ઉતરી આવે છે. એક ખૂબ જ ગરમ વજનદાર પથ્થર પોતાના ચેલાઓ દ્વારા બિલાલ رض ની છાતી પર મૂકી દે છે, જેથી તેઓ બિલાલ رض ને સફળતા અને સૌભાગ્યના પોતાના માપદંડ માટે મનાવી શકે. પરંતુ તે એવું ન કરી શક્યો, છેવટે સત્ય પ્રભુત્વશાળી રહ્યું અને અસત્ય ચકનાચૂર થઈ ગયું !

સૌભાગ્ય અને ખુશનસીબી ઈમાનમાં ધુપાયેલ છે એવું માનવાવાળાઓમાં ઈમાન ઈંબે તૈમિયા رض પણ હતા. સફળતા અને સૌભાગ્યના માપદંડમાં પ્રાધાન્યતાનો મામલો તેમના સાથે પણ બન્યો. જ્યારે તેમણે એલાન કર્યું કે વાસ્તવિક સફળતા ઈમાનરૂપી સૌભાગ્યની પ્રાપ્તિ છે, તો બીજા માપદંડોના ઠેકેદારોના કપાળ પર કરચલીઓ પડી ગઈ. જ્યારે તેમને તેમના માપદંડથી હટાવવા માટે અત્યાચાર અને હિંસાનો કમ શરૂ કરવામાં આવ્યો, તો તેમણે પોતાના દુશ્મનોને જવાબ આપ્યો કે, ‘તમે મારું શું બગાડી શકો છો ? મારી જમત મારા હૃદયમાં આબાદ છે. તેનાથી મને દૂર નથી કરી શકતા. તમે જો ઈચ્છો તો મને દેશનિકાલ કરી શકો છો, હું સમજીશ કે અલ્લાહના સ્મરણ માટે મને એકાંત મળી ગયું; અને જો તમે મને કતલ કરી નાખશો તો તે મારા માટે શહાદત હશે. યાદ રાખોહ મારી

ઇતાં અલ્લાહના ગ્રંથનો ભંડાર છે અને મારું હદ્ય અલ્લાહના રસૂલ ﷺ ની સુન્તનો ખજાનો છે. મારી ખુશનસીબીને તમે કદાપિ ધીનવી શકતા નથી.' કહેવાવાળાએ સાચું કહ્યું છે –

“દો આલમ સે કરતી હે બેગાના દિલ કો,
અજીબ ચીજ હે લિજુગતે આશનાઈ !”

ઈમાનની લિજજત માત્ર એ જ જાણી શકે છે, જેણે તેનો સ્વાદ ચાખ્યો હોય. રસૂલે અકરમ ﷺ નો ઈરશાદ છે :

«ذَاقَ طَعْمَ الْإِيمَانِ مَنْ رَضِيَ بِاللَّهِ رَبِّاً، وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا، وَبِمُحَمَّدٍ رَسُولًا» (مسلم).

અનુવાદ : ‘‘એ વ્યક્તિએ ઈમાનનો સ્વાદ ચાખી લીધો, જેણે અલ્લાહને રબ (પ્રભુ-પાલનદાર), ઈસ્લામને દીન (ધર્મ) અને મુહમ્મદને રસૂલ (ઈશ્ટદૂત)ની હેસિયતે પસંદ કરી લીધા..’’ (મુસ્લિમ)

એક બીજુ હદીસમાં રસૂલે અકરમ ﷺ એ ફરમાવ્યું :

ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ حَلَاوةَ الإِيمَانِ: أَنْ يَكُونَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا، وَأَنْ يُحِبَّ
الْمَرْءَ لَا يُحِبُّهُ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنْ يَكْرَهَ أَنْ يَعُودَ فِي الْكُفْرِ كَمَا يُكْرِهُ أَنْ يُقْدَفَ فِي النَّارِ ” (متفق عليه)

અનુવાદ : ‘‘ત્રણ વિશેષતાઓ જે વ્યક્તિમાં જોવા મળે સમજ લેવું જોઈએ કે તે ઈમાનની લિજજત તેણે માણી લીધી છે :

એક એ કે અલ્લાહ અને તેના રસૂલ તેના નજીક સમગ્ર સંસાર-જગતથી વધારે પ્રિય થઈ જાય.

બીજુ એ કે વ્યક્તિ જે પણ ઈચ્છે, વિશુદ્ધ રૂપે અલ્લાહ માટે ઈચ્છે.

ત્રીજુ એ કે ઈસ્લામ અને ઈમાન પછી કુઝમાં પાછા ફરવું તેના માટે એટલું જ અપ્રિય હોય, જેટલું એ વાત કે તેને આગમાં નાખી દેવામાં આવે. (મુતાફિક અલયહિ)

કેટલાક બુઝુગોંબે પોતાના દુશ્મનો વિશે ફરમાવ્યું કે જો તેમને ખબર પડી જાય કે અમારા હદ્યોમાં ઈમાન કેવું છે, તો તેઓ તેના માટે અમારા સાથે યુદ્ધ કરવા લાગે.

જે વ્યક્તિ દુનિયામાં ખુશનસીબી અને સૌભાગ્યનો અભિલાષી હોય તેણે પોતાના હદ્યમાં ઈમાન વસાવી લેવું જોઈએ.

જે શાંતિ અને સલામતીનો ઈચ્છુક હોય તેણે પોતાને સંપૂર્ણપણે ઈમાનને સમર્પિત કરી લેવો જોઈએ.

